

الجمعية التشيكية - العربية النشرة الدورية

2016
2017

Společnost česko-arabská BULLETIN

2016
2017

SPOLEČNOST
ČESKO-ARABSKÁ

SPOLEČNOST
ČESKO-ARABSKÁ

SYN POUŠTĚ

Výstava s unikátními fotografiemi orientalisty Aloise Musila

Doporučujeme navštívit výstavu fotografií zakladatele české orientalistiky prof. ThDr. Aloise Musila, dr. h. c., z přelomu 19. a 20. století, která je ke shlédnutí v Galerii Věda a umění (Národní 3, Praha 1) od 21. února do 12. dubna.

Fotografie prof. Musila z cest po zemích Předního východu zasluhují pozornost, jsou totiž osobitým obrazovým zápisníkem vědce, který je pořizoval především pro dokumentační účely. Teprve později posloužily jako ilustrace jeho četných knih a pojednání. Dílo A. Musila, které plně náleží do vizuální interpretace Předního východu, zachycuje daná území na prahu změn 20. století.

Celkové pojetí výstavní expozice navozuje procházku pouštní krajinou kopírující mapu Předního východu (Západní břeh Jordánu, Sinaj a Negev, Saudská Arábie, Sýrie a Irák).

Alois Musil se významně zasloužil o vznik československého Orientálního ústavu, který v letošním roce oslaví 90. výročí zahájení skutečné činnosti. Výstavu připravila Akademická společnost Aloise Musila ve spolupráci se Střediskem společných činností AV ČR, Orientálním ústavem AV ČR a Masarykovým ústavem AV ČR.

Vernisáže výstavy se kromě pořadatelů mj. zúčastnila praneteř A. Musila paní Zita Flekalová, velvyslanec ČR v Ammánu (Jordánsko) Petr Hladík či doc. RNDr. Ing. Jan Hladký, DrSc. (*1934) z Fyzikálního ústavu AV ČR, který je Musilovým pamětníkem.

Fotografie byly dosud vystavovány ve dvou paralelních mutacích pouze v zahraničí: Rijád (Saúdská Arábie, 13. 5.–18. 5. 2015), Ammán (Jordánsko, 20.–29. 10. 2015), Betlém (Palestina/Izrael, 4. 2.–3. 3. 2016), Manáma (Bahrajn, 24. 10.–1. 11. 2016) a Jeruzalém (Palestina/Izrael, 6. 9. 2016–12. 1. 2017).

OBSAH

Z naší činnosti

Společnost česko-arabská – 25 let činnosti	3
Češi poznávají arabský svět – Arabové, život v ČR	11

Studie a dokumenty

Ši'itská opozice za vlády eAbbásovců 750–909	13
--	----

Kultura

Večer věnovaný básníkovi Muhammadu Mahdí al-Džawáhirímu	19
Irák, jak si ho pamatujeme	23
Projekt Alqóš	24

Informace

Festival arabské kultury	26
Blahopřání Miroslavu Zikmundovi	30
Marie Hrušková – člověk se širokým srdcem	31

Co si přečíst

Knihy z produkce nakladatelství Dar Ibn Rushd	35
Islámská kultura a její reflexe v Českých zemích	36

Redakce Společnosti česko-arabské z. s. neodpovídá za názory autorů příspěvků

Bulletin Společnosti česko-arabské z. s. 2016–2017, ročník 24,
uzávěrka 20. 2. 2018

Redakční rada:

PhDr. Jaroslav Bureš, Prof. PhDr. Eduard Gombár, CSc.,
PhDr. Jana Gombárová, Ph.D., Mgr. Miroslav Houska, Milena Zeithamlová

Návrh obálky:

Mgr. Miroslav Houska, Prof. PhDr. Eduard Gombár, CSc.

Foto na obálce:

Destrukce velké mešity a minaretu v Halabu.

(Photo Corbis, 24. 4. 2013, z článku „Syria’s Cultural Heritage in Ruins“)

Původní stav velké mešity a minaretu v Halabu.

(Photo Miroslav Houska, 26. 11. 2010)

Uspořádala:

PhDr. Jana Gombárová, Ph.D., Mgr. Miroslav Houska

Kontaktní adresa SČA z. s.:

Bochovská 632/2, 158 00 Praha 5, tel.: 603 500 575

www.czech-arab.org., e-mail: info@czech-arab.org.

Redakční rada:

mirek@houska.cz, gombar.jana@seznam.cz

SČA číslo účtu: 248486470-0300

Príspevky do Bulletinu môžete poslat e-mailem na adresu:

bulletin@czech-arab.org

ISSN-1803-9227

Tisk:

Omikron Invest s. r. o., Doudova 22

Praha 4 – Podolí 147 00

Z NAŠÍ ČINNOSTI

Společnost česko-arabská – 25 let činnosti

Ing. Marie Hrušková s Ing. Josefem Regnerem a Mgr. Miroslavem Houskou organizující Arabské kulturní dny v r. 2005.

V roce 1993 - prvním roce samostatné České republiky - vstoupila i Společnost česko-arabská do nového období. Navázala na dosavadní činnost, kterou prováděla od svého založení v roce 1990 pod vedením Jaroslava Šabaty, ministra české vlády a své zakladatelky Ing. Marie Hruškové. Novým předsedou byl zvolen Ing. Josef Regner, tehdejší generální ředitel akciové společnosti Strojexport. Kontinuitu vedení zajišťovala především 1. místopředsedkyně Ing. Hrušková.

Společnost měla již v té době několik set členů z celé republiky. Proto byly postupně zakládány pobočky ve větších městech. Nejaktivnější byla v Brně, v Plzni, Olomouci, Hradci Králové, Ostravě, Českých Budějovicích a dalších městech. Vnitřně byla Společnost členěna do Sdružení přátel jednotlivých arabských zemí, která vznikala dle konkrétních zájmů členů.

Společnost si jako hlavní úkol vytkla seznamovat české občany se životem, kulturou a historií arabských zemí a napomáhat tak k překonání xenofobních a rasistických nálad. Společnost v první fázi své existence musela čelit

Z NAŠÍ ČINNOSTI

především nezájmu a někdy i přímému odmítání diskuzí o problematice arabského světa vyvolaného u nás specifickým faktem vazeb předlistopadového režimu tehdejší ČSSR na vlády některých arabských zemí. Tento postoj se projevoval především v oficiálních kruzích. K tomu postupně sílila anti-arabská propaganda šířená sdělovacími prostředky, která ztotožňovala terorismus s Araby a která má velký dopad i na širší vrstvy obyvatelstva. V této nelehké situaci naše Společnost hledala podporu v širší veřejnosti i u státních orgánů pro svoji činnost. Přes počáteční nedůvěru a podceňování se nám naši činnost podařilo rozvinout, jak ukazuje široká paleta akcí.

Hlavním zdrojem naší síly je především členská základna, mezi prvními členy byla řada našich předních arabistů a egyptologů, pracovníků diplomatických služeb, podnikatelů působících v arabských zemích, techniků, lékařů a zdravotnického personálu, kteří v těchto zemích pracovali, a samozřejmě lidí, kteří rádi navštěvují arabské země jako turisté a chtějí se o nich dovědět více. Neopominutelnou částí našich členů jsou i čeští občané arabského původu, s jejichž organizacemi v ČR úzce spolupracujeme, např. Libanonský klub, Irácké fórum, Palestinský klub a další. S jejich pomocí prezentujeme i možnost integrace cizinců do naší společnosti.

Společnost navázala styky s řadou organizací, s nimiž se podílela na přednáškové či výstavní činnosti. Mezi hlavní patří Národní muzeum v Praze, Náprstkovo muzeum, Moravské zemské muzeum v Brně, regionální muzea v Trutnově, Mikulově, Frýdku-Místku, Vyškově, Plzni, Pardubicích, Kutné Hoře a desítkách dalších. Řada představitelů těchto organizací patří mezi naše členy. Podařilo se nám rovněž navázat dobrou spolupráci se státními a městskými orgány, které nejen podporují naši činnost morálně, ale formou grantů i finančně. Mezi naše dlouholeté finanční podporovatele tak patří Ministerstvo zahraničních věcí ČR, zvláště jeho odbor zemí Blízkého Východu a severní Afriky, Ministerstvo kultury či Magistrát hlavního města Prahy. Pod osobní záštitou jejich představitelů, ať již ministrů či primátora hlavního města jsme pořádali řadu akcí. Udržujeme přirozeně dobré kontakty se všemi arabskými zastupitelskými úřady akreditovanými v Praze a buď přímo, nebo prostřednictvím doyena Rady arabských velvyslanců je informujeme o naší činnosti. Jsme členy české sítě Nadace Anny Lindhové od jejího založení, obdrželi jsme od ní řadu grantů, které jsme použili k financování množství úspěšných projektů, např. v rámci projektu Restore Trust nebo Rebuild Bridges.

Z NAŠÍ ČINNOSTI

Po celou dobu existence Společnosti vydáváme náš bulletin, řadu let ve spolupráci se Společností přátel Afriky, od roku 2009 pak samostatně. Bulletin šíříme bezplatně mezi našimi členy. Zásíláme jeho čísla pracovníkům na ministerstvech a poslancům a senátorům, kteří se zajímají o arabský svět, arabským ambasádám v Praze a českým v arabských zemích. Podle množství finančních prostředků, které získáme na jeho vydávání, publikujeme jedno, dvě až čtyři čísla ročně v počtu 300 až 1000 výtisků, některé s arabskou přílohou. Redakční rada vedená předními odborníky na arabský svět je zárukou kvality jeho obsahu. Při jeho vydávání jsme spolupracovali s agenturou Babylon vedenou Dr. Rawou Jassanim a nakladatelstvím Dar Ibn Rushd vedeným Dr. Sharifem Bahbouchem. S financováním nám v prvních patnácti letech pomáhaly granty Ministerstva zahraničních věcí, v posledních letech dary jednotlivců a předplatné hrazené arabskými ambasádami, především velvyslanectvím Saúdské Arábie, Iráku a Alžírsko. V bulletinu uveřejňujeme články o životě a kultuře arabských zemí, informace z jednotlivých arabských ambasád, vydali jsme i monotematická čísla např. v roce 2014 věnované Maroku. V roce 2014 byl Bulletin Společnosti česko-arabské zařazen do Fondu časopisů Národní knihovny ČR.

Pro práci s českými médii jsme zřídili tiskovou komisi, která každoročně umísťuje v českých centrálních denících pět až deset článků s arabskou tématikou. Kromě toho publikují řadu článků s populární tématikou i s tématikou odbornou naši členové, sem patří především články našich členů arabistů a egyptologů. Tito odborníci a členové vedení Společnosti se objevují i na obrazovkách veřejnoprávní televize a rozhlasových stanic.

Již v roce 1994 jsme iniciovali ve spolupráci s Ministerstvem zahraničních věcí, Ministerstvem obchodu a průmyslu a Kanceláří předsedy vlády ekonomickou konferencí, která vyústila v založení Česko-arabské obchodní komory.

Máme-li zmínit alespoň naše hlavní nebo nejzajímavější projekty, nelze opominout z řady stovek přednášek a seminářů ty věnované situaci v Palestině, ať už klíčovým událostem, jako byl v roce 1993 seminář k uzavření dohody podepsané Arafatem a Rabinem, nebo pravidelné každoroční akce pořádané u příležitosti Mezinárodního dne solidarity s lidem Palestiny za účasti arabských velvyslanců v Praze s projevy velvyslance Palestiny, ředitele Informační kanceláře OSN v Praze a předsedy SČA a zahraničních hostů.

Velmi oblíbené byly seriály egyptologických přednášek v podání našich předních odborníků jako Prof. Miroslav Verner, Prof. Miroslav Bárta, Prof. Eugen

Z NAŠÍ ČINNOSTI

Strouhal, Prof. Břetislav Vachala nebo přednášek o historii Mezopotámie, pořádané ve spolupráci s Náprstkovým muzeem a dalšími institucemi pravidelně od roku 1998.

V Praze Brně, Plzni, Mikulově, Trutnově a na řadě dalších míst probíhaly každoročně výstavy fotografií z Egypta, Sýrie, Libanonu, Tuniska, Jemenu aj. většinou kombinované s přednáškami o těchto zemích. Nelze nezpomenout na přednášky předsedy naší plzeňské pobočky Prof. Jaroslava Slípky věnované Kuvajtu a Iráku či pohnutým osudům české lékařky MUDr. Vlasty Kálalové v Iráku. Velké obliby dosáhly kulturní večery věnované arabským básníkům i prozaikům, nejvíce snad ty věnované veršům a životě básníka Mohameda Al Džawáhirího, který prožil velkou část života v Praze, ale často zazněly i verše Nizara Kabbáního, Murída Barghútiho, Adonise, Chalíla Džibrána či Mahmúda Darwíše. Zajímavá byla setkání s jemenským básníkem Mohammedem aš-Šarafim, ať už za jeho pobytu v Praze ve funkci jemenského chargé d'affaires, nebo při jeho pozdějších návštěvách. Verše byly přednášeny v arabštině i v českých překladech, především od našeho arabisty a člena Společnosti Ing. Jaroslava Hajského.

Naše činnost byla v roce 2000 oceněna i dopisem apoštolského nuncia v Praze J.E. Giovannioho Copsy, který navštívil osobně řadu našich akcí.

Podpory ze strany ambasád Saúdské Arábie a Kuvajtu se dostalo především přednáškám o Prof. Aloisu Musilovi, které jsme pravidelně pořádali ve spolupráci s Nadací Aloise Musila. Zajímavá byla i přednáška hadži RNDr. Romana Raczyňského, předsedy našeho Sdružení přátel Palestiny o jeho pouti do Mekky doplněná přednáškou tehdejšího velvyslance Království Saúdské Arábie v Praze J. K. V. Princem Al Mansourem Ibn Saúdem.

V roce 2004 jsme se zúčastnili mezinárodního knižního veletrhu ve Frankfurtu, který nesl název „Arabský svět“ a od tohoto roku pravidelně máme stánek na každoročním mezinárodním veletrhu knih v pražských Holešovicích s českou a arabskou literaturou.

Za zmínku stojí rovněž naše spolupráce na výstavě „Magické stříbro – šperky z Egypta a severní Afriky“, která byla instalovaná našimi členy Prof. Josefem Kandertem a Dr. Miroslavou Sodomkovou v roce 2003 v Náprstkově muzeu a později v Muzeu stříbra v Kutné Hoře a jinde.

Z NAŠÍ ČINNOSTI

Mezi námi organizované největší akce patří bezpochyby „Arabské kulturní dny v ČR“ v roce 2005. Tento projekt byl připravován v úzké spolupráci s arabskými ambasádami v Praze a řadou dalších organizací. Byl realizován pod záštitou ministra zahraničních věcí ČR, primátora hlavního města Prahy a Rady arabských velvyslanců. Byl zahájen recepcí v Černínském paláci ministrem zahraničí a doyenem Rady arabských velvyslanců. Od června do září byla v Národní knihovně v Klementinu výstava „Sbírka arabských knih a rukopisů Národní knihovny.“ V kině Blaník na Václavském náměstí proběhl „Arabský filmový festival“ s účastí arabských velvyslanců a ochutnávkami arabských jídel. Souběžně tam probíhala výstava „Libanon ve fotografii“.

Rozsáhlá akce proběhla v Botanické zahradě v Troji pod názvem „Orientální trh“. Během víkendu ji navštívilo přes 5000 lidí. V rámci programu arabské ambasády prodávaly ve stáncích typické výrobky svých zemí, vystupovaly arabské hudební a taneční soubory, arabské restaurace z Prahy ve svých stáncích nabízely arabské pochutiny. Proběhlo finále dětské malířské soutěže „Arabský svět dětskýma očima“. Vítězné obrázky s arabskou tematikou byly odměněny porotou v čele s tehdejší syrskou velvyslankyní v Praze J.E. Nadrou Sayaf a vystaveny v Troji a v pražské arabské restauraci Dahab. V rámci kulturních dnů proběhla výstava obrazů alžírské malířky Salihy Khelifi v hotelu Intercontinental, výstava „Obrazy a tradiční výrobky z arabských zemí“ v galerii Jindřišská věž, velmi obsáhlá výstava „Tuniské výtvarné umění a knihy“ v Martinickém paláci na Hradčanském náměstí, výstava plastik „Tváře beduinů“ syrského umělce Ghazwana Allafa a „Sýrie ve fotografii“ v galerii Lapidarium, velkou návštěvnost měl seminář „Co dala arabská kultura světu“ našeho předního arabisty Prof. Luboše Kropáčka z Filozofické fakulty Univerzity Karlovy. Zajímavá pro mnoho účastníků byla i výstava fotografií Dr. Jaroslava Balvína „Arabští studenti u nás před 20 lety“ v galerii Dahab.

Slavnostní závěr pak byl v Paláci Blaník, kde proběhl „Večer alžírské kultury“ za účasti arabského diplomatického sboru. Současně probíhaly regionální akce v Brně, Olomouci, Vyškově, Mikulově, Plzni a Hradci Králové. Tiskovou konferenci u příležitosti této akce uspořádal na rezidenci Tuniska tehdejší velvyslanec Tuniska J.E. M. Larbi.

V roce 2007 jsme spolupracovali na výstavě „Ona - Krása arabské ženy ze Středomoří“, která vznikla ve spolupráci s Etnografickým ústavem Moravského zemského muzea v Brně. Po Brně ji bylo možno spatřit i ve Vyškově, Karlových Varech či v Bratislavě.

Z NAŠÍ ČINNOSTI

V součinnosti s velvyslanectvím Jemenské republiky v Praze jsme uspořádali v říjnu 2008 „Jemenské dny“ pod záštitou ministra zahraničí a pražského primátora. Akce trvající 14 dní byla zahájena vernisáží fotografií z Jemenu s přednáškou a promítnutím krátkého filmu v Domě národnostních menšin. Další přednášky byly v restauraci Karavanseraj včetně ukončení s ochutnávkou arabských jídel a arabskou hudbou.

První polovina roku 2008 byla ve znamení naší další významné akce, kterou jsme uspořádali ve spolupráci se Senátem Parlamentu ČR v prostorách Valdštejnského paláce. Šlo o mezinárodní konferenci na téma „Cesta ke sblížení“ pořádanou ve spolupráci se senátním Výborem pro vzdělávání, vědu, kulturu, lidská práva a petice a pod záštitou ministra kultury Václava Jehličky. Námětem byl dialog mezi třemi velkými náboženstvími se společnými kořeny – judaismem, křesťanstvím a islámem. Mezi přednášejícími byli Prof. Tomáš Halík Th.D. a Prof. Luboš Kropáček z Univerzity Karlovy v Praze, rabbi Arik W. Ascherman, ředitel organizace Rabini za lidská práva z Tel Avivu, Emir Omič, imám z Islámské nadace v Praze, Ing. Hassan Muneeb, předseda Islámské nadace v Brně, Doc. MUDr. Karel Barták, předseda výboru Senátu, Ing. Josef Regner, předseda SČA.

Neodmyslitelnou součástí naší činnosti jsou filmové festivaly arabských filmů. Promítání filmů je součástí řady námi organizovaných akcí, ale kromě toho jsme zorganizovali řadu samostatných festivalů. Mezi nejúspěšnější patří Dny arabského filmu v roce 2007, které proběhly v Městské knihovně v Praze. V šesti večerech byly promítnuty filmy alžírské, palestinské, egyptské a libanonské provenience. V roce 2008 proběhlo promítání na filmové fakultě AMU. Šlo o egyptské, libanonské, syrské a irácké filmy. Zatím nejrozsáhlejším festivalem byl festival v kině Aero v Praze. V roce 2009 bylo v jeho rámci promítnuto 12 celovečerních a krátkometrážních filmů s českými titulky, doplněné besedami s diváky.

V roce 2009 jsme věnovali jeden večer v Městské knihovně „Jeruzalému – světovému městu kultury“. Pod záštitou ministra zahraničních věcí a primátora města Prahy zazněly verše palestinského básníka Mahmouda Darwishe, včetně vzpomínky na něho od jeho přítele Michaela Marche, ředitele a organizátora každoročního Festivalu spisovatelů v Praze. Vystoupení v rámci tohoto večera a rozhovory s velvyslancem Palestiny J.E. Dr. Mohamedem Salaymehem a Ing. Josefem Regnerem, předsedou Společnosti česko-arabské, byly vysílány v pořadu Babylon na ČT 2.

Z NAŠÍ ČINNOSTI

Od roku 2009 se pravidelně podílíme na Festivalech spisovatelů, kterých se zúčastňují arabští spisovatelé. Například 19. ročníku se zúčastnil Murid Barg-úti a Adonis, dalších ročníků Baba Taher a Hamdí al Ghazar. Rok 2014 byl ve znamení marocké literatury, i v dalších ročnících se zúčastnila Festivalu řada spisovatelů z arabských zemí. Organizujeme besedy s nimi a doprovodný program jako hudební vystoupení.

Mezi novinky posledních let patřily rovněž česko-arabské plesy v restauraci Delphi s arabskou i českou hudbou, arabským občerstvením a arabskými tanečnicemi.

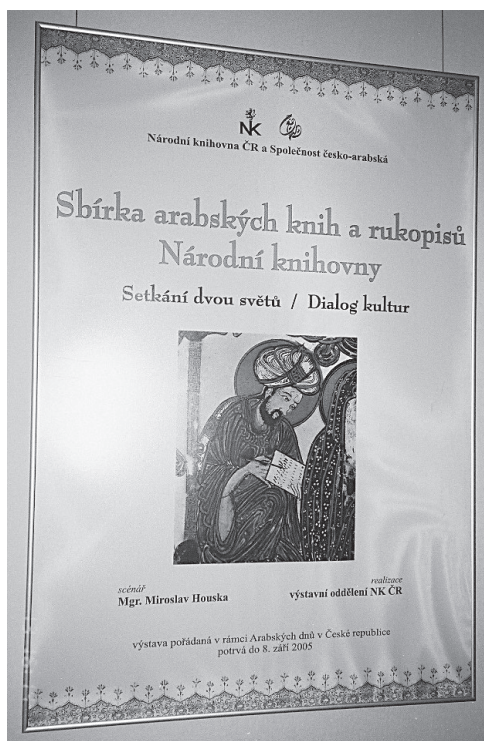
Dalšími každoročně se opakujícími projekty, na kterých se podílíme, jsou Arabfest v Plzni a v Praze, například na jeho čtvrtém ročníku jsme organizovali filmový festival s diskuzemi o jednotlivých filmech s našimi arabisty a českým filmovým režisérem syrského původu M. Issou, naši členové tam měli přednášky. Další pravidelnou akcí je cyklus dramatických pořadů Nad Prahou půlměsíc, který nás seznamuje především s arabskou dramatickou tvorbou a kde bylo možné shlédnout představení her arabských autorů v divadlech Kampa a Kámen v Praze a dále představení v Liberci, Plzni a dalších městech. Zajímavá byla též procházka po Praze nazvaná „Po stopách Arabů v Praze“ provedená Dr. Sharifem Bahbouhem z nakladatelství Dar Ibn Rushd. V rámci tohoto projektu jsme připravili výstavu fotografií ze Saúdské Arábie v pražském Rock Cafě.

Řadu let se zúčastňujeme mezinárodního knižního veletrhu „Svět knihy“ v pražských Holešovicích. Na našem stánku vystavujeme české překlady arabské beletrie a naopak i arabské překlady knih českých autorů a distribuujeme náš bulletin. Naši členové na veletrhu vystoupili i s řadou přednášek, zvláště v ročnících věnovaných arabským zemím např. Saúdské Arábii a Egyptu. Při organizaci naší účasti úzce spolupracujeme s českým centrem Nadace Anny Lindhové.

Výsledky naší činnosti za uplynulých dvacet pět let nás opravňují k pocitu hrdosti na naši dosavadní práci, která přispívá k rozvoji lepšího poznání arabského světa mezi českou veřejností. Budeme v ní i nadále pokračovat rozvíjením dosavadních i nových forem projektů, se snahou o co největší dopad na naši veřejnost.

*Ing. Josef Regner
předseda
Společnost česko-arabská*

Z NAŠÍ ČINNOSTI

Z výstavy arabských knih a rukopisů ze sbírek Národní knihovny – Setkání dvou světů – dialog kultur v září 2005.

Z NAŠÍ ČINNOSTI

Češi poznávají arabský svět – Arabové, život v ČR

VI. ročník projektu Společnosti česko-arabské v roce 2018

V již VI. ročníku kulturních večerů a besed chceme vyjít z dobrých zkušeností předchozích let s větším důrazem na otázky integrace. I nadále se budeme pohybovat v obou rovinách daných již názvem projektu, ale chceme akce více propojovat, aby současně působily na majoritní i minoritní komunitu. Budeme se i nadále zaměřovat na širokou veřejnost s důrazem na práci s mládeží a studenty středních škol. Proto chceme využít především naše mladé spoluobčany arabského původu, kteří se narodili v ČR a mají české školy a mohou tak snadno komunikovat a ovlivňovat své vrstevníky.

Naším cílem je i nadále bojovat s xenofobií, která je silně šířena v souvislosti s imigrační vlnou a ukazovat na úspěšnou integraci stovek našich spoluobčanů arabského původu. Tady budeme využívat osobních zážitků a zkušeností mnoha našich členů, kteří se úspěšně pohybují ve všech vrstvách naší společnosti, jako lékaři, technici, obchodníci, umělci či politici.

V rámci projektu budeme používat především formu besed spojených obvykle s výstavami fotografií, hudebními a tanečními vystoupeními, promítáním filmů, případně i ochutnávkami arabských jídel.

Pro zvýšení návštěvnosti a širší propagaci akcí je budeme pořádat jednak ve spolupráci s jednotlivými spolky jako Irácké fórum, Libanonský klub, Palestinský klub a v rámci rozsáhlejších projektů, jako je Arabfest, Nad Prahou půlměsíc, knižní veletrh Svět knihy v Holešovicích nebo Festival spisovatelů v Senátu ČR. To nám zajistí i možnost organizace besed s literáty z arabských zemí, kteří jsou sem zváni na akce knižního veletrhu nebo Festivalu spisovatelů.

Spolupracovat i nadále budeme samozřejmě se všemi arabskými ambasádami v Praze.

Pro akce ať už výstavy či besedy chceme i nadále využívat prostory Domu národnostních menšin ve Vocelově ulici v Praze 2 či Integrovaného Centra Praha v Žitné ulici v Praze 1. Budeme se snažit i o intenzivnější využívání facebookových stránek naší Společnosti, s cílem ovlivnit zvláště mladou generaci. Počítáme i s vydáním dalšího čísla našeho zdarma distribuovaného bulletinu.

Z NAŠÍ ČINNOSTI

První besedu plánujeme na březen s tematikou podmínek úspěšné integrace – proběhne u příležitosti naší členské schůze. Počítáme spolu s Nadací Anny Lindhové se stánkem na knižním veletrhu Svět knihy v dubnu na Výstavišti v Holešovicích. V rámci veletrhu počítáme s organizováním několika besed na aktuální témata s arabskou problematikou. Další akcí bude irácký kulturní večer v červenci.

Výstavu fotografií s besedou o účasti našich odborníků na rekonstrukcích historických památek v Iráku a Sýrii uspořádáme v říjnu. Sérii setkání zájemců s arabskými literáty chceme uspořádat v rámci konání Festivalu spisovatelů v Senátu ČR. Listopad bude rovněž ve znamení besed s tematikou Palestiny uspořádaných ve spolupráci s Palestinským klubem a lektory z Palestiny a Izraele. V tomto období chceme spolupracovat i s tvůrci projektu Nad Prahou půlměsíc.

*Ing. Josef Regner
předseda
Společnost česko-arabská
27. 10. 2017*

Ší'itská opozice za vlády 'Abbásovců 750–909

Po smrti Proroka Muhammada došlo k rozštěpení muslimské obce v politické otázce nástupnictví do tří základních směrů. Ší'ité představovali vedle sunnitů a cháridžovců jeden ze tří hlavních směrů islámského náboženství. Odmítli sunnitský chalífát s tím, že v čele obce mají stát *imámové* z řad potomků Prorokova bratrance 'Alího. Poslední z řady *imámů* odchází do skrytu, kde žije, a vrátí se před soudným dnem, aby nastolil islámskou vládu na celém světě. Všichni ší'ité se shodovali na prvních třech *imámech*, jimiž byli 'Alí a jeho synové al-Hasan a al-Husajn, jejichž matkou byla Prorokova dcera Fátima. Al-Husjan roku 680 nalezl mučednickou smrt v bitvě u Karbalá'.

Tradičním centrem ší'itské opozice zpočátku zůstávala irácká Kúfa. Do čela ší'itského politického hnutí se po 'Abbásovské revoluci a svržení Umajjovců postavily směry, které uznávaly řetězce imámů výhradně z potomků 'Alího a Prorokovy dcery Fátimy a odmítly nárok vládnoucí dynastie, opírající se o sektu *kajsánija* a *hášimija*, které považovaly za „čtvrtého imáma“ Muhammada bin al-Hanafija, syna 'Alího a beduíny z kmene Hanafija. Ší'itská doktrína tak znamenala reálné ohrožení legitimacy nového režimu 'Abbásovců. Proto za 'Abbásovců byli potomci 'Alího a Fátimy a zejména ší'itští imámové nemilosrdně pronásledováni. Když zemřel druhý 'abbásovský chalífa al-Mansúr (714–775, vládl 754–775), byla v jeho paláci objevena místnost s mumifikovanými těly popravených 'Alíjovců od dětí po starce s důkladným označením jejich jmen a rodokmenů.

Nejprve se politicky prosadila hasanovská větev 'Alíjovců. Z hasanovské linie se proti 'Abbásovcům postavil al-Hasanův pravnuk Muhammad bin 'Abdalláh al-Mahd, přezdívaný an-Nafs az-Zakija (Čistá duše, 719–762) a jeho bratr Ibráhím bin 'Abdalláh (†762). Oba padli v boji. Naživu zůstal ještě jejich mladší bratr Idrís bin 'Abdalláh (744–791), jenž uprchl do severní Afriky a v roce 789 založil dynastii Idrísovců v Maroku. Byl sice otráven na příkaz chalífy Hárúna ar-Rašida, avšak do čela dynastie byl postaven jeho syn Idrís II. (791–828), jenž se narodil jako pohrobek dva měsíce po otcově smrti.

Husajnovská větev 'Alíjovců, která se posléze stala hlavním představitelem klasických i moderních ší'itů, zůstávala na konci vlády Umajjovců a na počátku vlády 'Abbásovců klidná. „Čtvrtým imámem“ byl al-Husajnův zbožný syn 'Alí Zajn al-'Ábidín (658–712), jenž žil v ústraní a plakával nad tragédií z Karbalá'.

STUDIE A DOKUMENTY

Právoplatným „pátým imámem“ byl uznán Muhammad al-Báqir (676–743). Všeobecně respektovaný „šestý imám“ Dža'far as-Sádiq (699/705–765), jenž žil v Medíně, byl mimořádně učený a podrobně rozpracoval ší'itskou teorii imámátu. K jeho žákům patřili i významní zakladatelé sunnitských právních škol Abú Hanífa (699–767) a Málík bin Anas (715–795). Dža'far se nejprve oženil s Fátimou z hasanovské větve 'Alíjovců, s níž měl dva syny. Prvorozeným synem byl Ismá'il bin Dža'far al-Mubáarak (719–762), jenž však zemřel dříve než jeho otec. Další syn se jmenoval 'Abdalláh al-Aftah (†766), zemřel však několik měsíců po svém otci. Po smrti Fátimy se Dža'far oženil s Berberkou Fátimou Chátún, s níž měl další dva syny. Třetím Dža'farovým synem byl Músá al-Kázim (745–799) a čtvrtým Muhammad ad-Dibadž (†818). Kromě toho měl ještě syna Iqháqa.

Nejstarší přeživší Músá al-Kázim byl považován za „sedmého imáma“ dnes většinou ši'ou „dvanácti imámů“ (*ithná'asarija*). Ší'ité měli nadále své přívržence převážně v Iráku, kam se za 'Abbásovců přestěhovalo sídlo islámské říše. Přestože se imámové z této větve v politice neangažovali, stávali se zajatci 'abbásovského dvora, kde byli vražděni nebo umírali za záhadných okolností. „Sedmý imám“ Músá al-Kázim byl vystaven nepřátelství 'abbásovských chalífů. V Medíně byl zatčen a poslán do Bagdádu, kde byl načas uvězněn. K největšímu pronásledování ši'itů došlo po nástupu Hárúna ar-Rašída v souvislosti s vyvražděním rodiny Barmakovců. Roku 793 chalífa Hárún při pouti odvezl Músua do Bagdádu, kde byl opět uvězněn a otráven. Byl pochován na hřbitově *al-Qurajš*, kde nad jeho hrobem v bagdádské čtvrti Kázimajn vyrostla mešita al-Kázimíja, která se stala významným ší'itským poutním místem. „Osmý imám“ 'Alí ar-Ridá (persky Rezá, 765–818) žil v Medíně. 'Abbásovský chalífa al-Ma'mún ho náhle povolal do chorásánského Mervu. Při zpáteční cestě do Bagdádu 'Alí náhle onemocněl snad v důsledku otravy a zemřel v Túsu v Chorásánu. Byl pochován v místě, kde pak vyrostlo město Mašhad („Místo mučedníka“). „Devátý imám“ Muhammad at-Taqí (810–835) se narodil v Medíně, s otcem odjel do Mervu a putoval s 'abbásovským dvorem. V roce 835 byl imám Muhammad povolán do Bagdádu, kde záhy zemřel snad otráven svou manželkou na popud chalífy. Byl pochován vedle imáma Músua al-Kázima. „Desátý imám“ 'Alí al-Hádí an-Naqí (827–868) byl roku 848 povolán k chalífovi do města Sámarrá'. Tam zemřel údajně otráven. Je pohřben v Sámarrá' v mešitě al-'Askarí, která se rovněž stala jedním z ší'itských poutních míst. „Jedenáctý imám“ al-Hasan al-'Askarí (846–874) byl držen v zajetí ve městě Sámarrá'. Snad byl otráven 'abbásovským chalífou, byl pochován vedle svého otce. Mezi ši'ity existovala nejasnost v otázce, zda měl či neměl syna.

STUDIE A DOKUMENTY

Poslední „dvanáctý imám“ Abú al-Qásim Muhammad al-Mahdí al-Muntazar se údajně narodil roku 868 v Sámarrá. Když jeho strýc Dža'far bin 'Alí chtěl 1. ledna 874 vést pohřební modlitbu za zemřelého otce al-Hasana, chlapec řekl: „Strýče, odstup, neboť se je vhodnější, abych já řídil modlitbu za svého otce.“ Muhammada pak už nikdo nespatriil, zmizel (*ghajba*) a odešel do záhro-bí jako *Sáhíb az-zamán* (Pán času) a *al-Imám al-muntazar* (Očekávaný Mahdí). Od dvanáctého imáma Muhammada se odvozuje ší'itská sekta *ithná'ášarija*, ší'a „dvanácti imámů“. Menší zmizení (*al-ghajba as-sughrá*) imáma Muhammada se datuje do let 874–941, kdy s ním byli v kontaktu postupně čtyři agenti (*báb*). Čtvrtý agent přinesl poslední psanou zprávu od skrytého imáma: „Šest dní tě dělí od smrti. Uspořádej své věci, ale nejmenuj po sobě nikoho do své funkce. Začíná velké zmizení.“ Velké zmizení (*al-ghajba al-kubrá*) se datuje od roku 941, kdy na zemi nadále není žádný agent skrytého imáma. V této souvislosti je důležitá politická teorie ší'itů, podle níž vláda přísluší výhradně imámům a v době nepřítomnosti „dvanáctého imáma“ Muhammada není nikomu delegována. Jeho myšlenky interpretují kvalifikovaní ší'itští *mudžtahidové* (duchovní). V ší'itské teorii je důležitý návrat (*radž'a*) imáma Muhammada, jenž před soudným dnem zavede na zemi vládu spravedlnosti po období tyranie, bezpráví a mravního úpadku, kdy islám bude v žalostném stavu.

Ve své době se jako politicky nejvýznamnější a nejspěšnější profilovala ší'itská sekta *ismá'ilija*, jejímž centrem se stala syrská lokalita Salámíja ležící 45 kilometrů východně od města Hamá. Sekta nese název podle Ismá'íla bin Dža'far al-Mubáraka, prvorozeného syna imáma Dža'fara as-Sádiqa. Ismá'ilíja se rozdělila do několika základních větví. Menšinová „čistá“ *ismá'ilija* (*al-ismá'ilija al-chálisa*), zvaná též ší'a „sedmi imámů“ (*sab'ija*), věřila, že Ismá'il nezemřel, je posledním skrytým „sedmým imámem“ a vrátí se na zem jako očekávaný Mahdí. Ismá'ilův život je plný záhad. Narodil se v Medíně, dostalo se mu skvělého náboženského vzdělání od svého otce Dža'fara, přičemž získal i ezoterické znalosti. Ve snaze ochránit ho před pronásledováním, Dža'far údajně Ismá'íla prohlásil za mrtvého. Ten pak měl odejít z Medíny do Basry a podle ismá'ilovců byl pohřben Salámíji. Podle ší'ý dvanácti imámů zemřel v Medíně, kde byl také pohřben. Zemřel tedy dříve než jeho otec, a tudíž jeho imámát byl zpochybněn.

Většinová odnož *mubárakíja* nese název podle Ismá'ílova přízviska *Mubáarak* (Požehnaný). Věřila, že Ismá'il zemřel a tudíž posledním „sedmým zmizelým imámem“ (*imám ghá'ib*) je jeho syn Muhammad bin Ismá'il al-Mahdí

STUDIE A DOKUMENTY

(740–809), jenž se vrátí na zem jako očekávaný Mahdí. Jeho konspiračním jménem bylo Majmún al-Qaddáh („Oční lékař“). Odnož Imám Muhammad bin Ismá‘íl prožil mládí v Medíně, kde získal teologické vzdělání, před pronásledováním za strany chalífy Hárúna ar-Rašída v převlečení uprchl do Kúfy, do Ferghány a Chúzestánu. Odtud se uchýlil do Palmyry v Sýrii a snad zemřel v syrské Salámíji. Imám Muhammad bin Ismá‘íl vytvořil základy teorie ismá‘ílitů, založené na alegorickém výkladu Koránu (*ta‘wil*) s vlivy gnosticizmu, novopythagoreizmu a novoplatonizmu.

Vůdcové *ismá‘íllje* nejprve sídlili v Chúzestánu a Basře, nakonec se trvale usadili v Salámíji, zvané „matka Káhíry“. Tam se vytvořilo tajné centrum ismá‘ílovske propagandy, jež sloužilo až do roku 902. Hluboce zakonspirovaní vůdcové *ismá‘íllje* odtud vysílali nábožensko-politické emisary (*dá‘í*) do všech koutů islámského světa, aby získávali přívržence. Navenek vystupovali jako reprezentanti (*hudždža*) „zmizelého“ imáma Muhammada bin Ismá‘íla. *Ismá‘íllji* se po smrti imáma al-Hasana al-‘Askarího v roce 874 dařilo získávat vliv na zmatené stoupence ší‘y dvanácti imámů, kterým se nelíbila politická pasivita svých imámů. Velký úspěch zaznamenávala mezi venkovským obyvatelstvem a arabskými kmeny zvláště v Chúzestánu a Basře. Tam byl ze Salámíje vyslán emisar al-Husajn al-Ahwází, jemuž se v roce 874 se podařilo pro *ismá‘íllji* získat Hamdána Qarmata bin al-Ašcath z Kúfy (zmizel kolem 900), jemuž pomáhal jeho švagr ‘Abdán. Jejich stoupenci dostali název Qarmaté. Vycvičili a vyslali svého emisara Abú Sa‘ída Hasana al-Džannábího (845/855–913/914), jenž mobilizoval stoupence v Bahrajnu, kde pak v roce 899 založil qarmatský stát. V roce 880 byli ze Salámíje emisari Ibh Hawšab Mansúr al-Jaman (†914) a ‘Alí bin al-Fadl (†915) vysláni do Jemenu, kde zaznamenali značný úspěch. Z jemenského misionářského centra byl v roce 892 Ibn Hawšabem do severní Afriky vyslán kúfský rodák Abú ‘Abdalláh aš-Ší‘í (al-Husajn bin Ahmad bin Zakaríja, †911). Úspěch zaznamenal ve východním Alžírsku u usedlého berberského kmene Kutáma.

Třetí směr *ismá‘íllje* představovala i před vlastními stoupenci přísně utajovaná fátimovská *ismá‘íllja*, podle níž „sedmý imám“ Muhammad bin Ismá‘íl zemřel a tudíž nebyl očekávaným Mahdí. Po jeho smrti se „osmým skrytým imámem“ (*imám mastúr*) stal Ahmad al-Wafí („držící slovo“), vlastním jménem ‘Abdalláh bin Muhammad bin Ismá‘íl, zvaný ‘Attár („Parfemista“, 766–828) s krycím jménem ‘Abdalláh bin Majmún al-Qaddáh. Imámové zůstávali „skryti“ před veřejností podle principu *taqija* (zapření víry), a zpravidla

STUDIE A DOKUMENTY

navenek převlečení za kupce, obchodníky či lékaře. O jeho životě je známo jen málo. °Abdalláh bin Muhammad se narodil v Medíně, žil a zemřel v Salámíji. Doplnil teorii imámátu učením o „sedmi mluvčích“ (*nátiq*: Adam, Noe, Abrahám, Mojžíš, Ježíš, Muhammad, Muhammad bin Ismá°íl) a „sedmi mlčících“ (*sámít*: Sét, Sém, Ismá°íl, Hárún, Petr, °Alí, °Abdalláh bin Majmún al-Qaddáh). Zavedl také učení exoterické (*záhir*) a esoterické (*bátin*), proto se fátimovské *ismá°illija* říkalo také *bátinija*. Zasvěcování do esoterického učení se provádělo v několika stupních. „Devátým skrytým imámem“ byl jeho syn Muhammad at-Taqí, pravým jménem Ahmad bin °Abdalláh bin Muhammad bin Ismá°íl (814–840), jenž žil a zemřel v Salámíji. „Desátým skrytým imámem“ se stal °Abdalláh ar-Rádí, vlastním jménem al-Husajn bin Ahmad bin °Abdalláh al-Mastúr (832–881). „Jedenáctým imámem“ *ismá°illje* a prvním fátimovským chalífou byl °Ubajdalláh bin al-Husajn al-Mahdí bi-lláh (873–934, vládl 909–934). Narodil se v Salámíji anebo do města přišel z Chúzestánu v roce 882. Osmiletého osiřelého chlapce adoptoval a vychovával jeho strýc Abú aš-Šalaghlagh zvaný al-Hudždža či Láhiq (†899), vlastním jménem Muhammad bin Ahmad, jenž stanul v čele *ismá°illje*.

Poté, co Abú aš-Šalaghlagh v roce 899 zemřel, došlo k rozkolu v ismá°iovské komunitě. °Ubajdalláh al-Mahdí se prohlásil za „žijícího imáma“, jenž vyšel ze skrytu. To znamenalo výrazný posun v interpretaci imámátu. Hamdán Qarmat se svými přívrženci odmítl uznat °Ubajdalláha za vůdce *ismá°illje* a vyslal do Salámíje svého švagra °Abdán. Ten byl na popud Zikrawajha bin Mihrawajh (†907) zavražděn. Hamdán Qarmat poté zmizel. Qarmaté se pak proti Fátimovcům postavili a ovládli Bahrajn, Irák a Persii. Další základnu vytvořili v Sýrii v okolí Palmyry.

Fátimovskou doktrínu podpořili zejména přívrženci v Jemenu a severní Africe. Předpokladem pro úspěch fátimovské revoluce se stala základna, kterou vybudoval emisar Abú °Abdalláh aš-Ší°í v Maghribu. V roce 905 imám °Ubajdalláh al-Mahdí se za ním vypravil ze Salámíje v převlečení za kupce. S ním odjel také jeho syn a nástupce jako „dvanáctý žijící imám“ a druhý fátimovský chalífa Muhammad al-Qá°im bi-amri-lláh (893–946, vládl 934–946), rovněž narozený v Salámíji. °Ubajdalláh se přes Egypt a Tripolis dostal do jižního Tuniska. Aghlabovci ho chtěli zajmout, a proto uprchl do Sidžilmásy, kde byl uvězněn. Abú °Abdalláh aš-Ší°í v březnu 909 dobyl hlavní město Aghlabovců Raqqádu, pak táhl přes Tijárat, kde zlikvidoval stát Rustamovců, do Sidžilmásy a imáma osvobodil. °Ubajdalláh 6. ledna 910 triumfálně vstoupil do Raqqády,

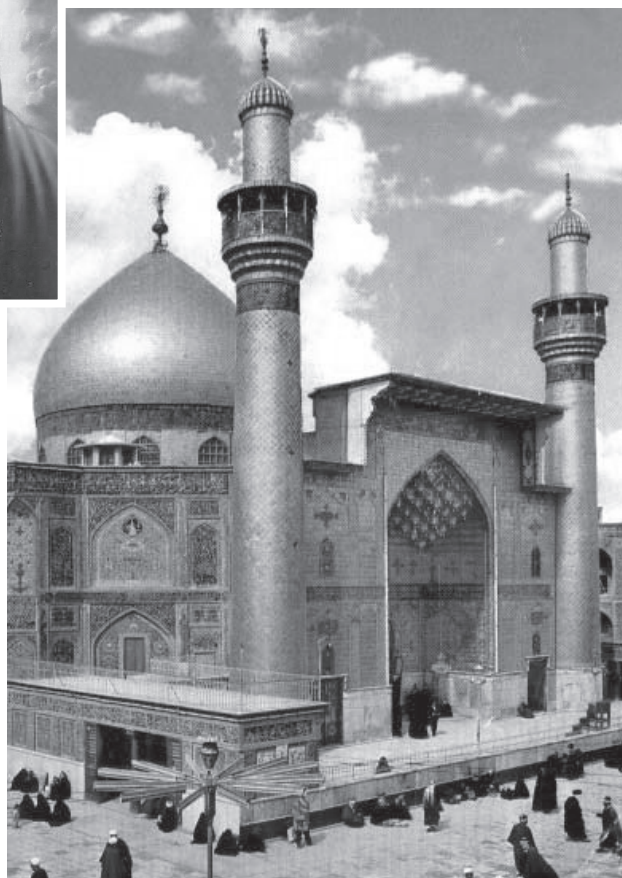
STUDIE A DOKUMENTY

prohlásil se nejen za knížete věřících (*amír al-mu'minín*), ale i očekávaného *mahdího* („vedený“ Bohem). Založil tak Fátimovskou říši, jejímž strategickým cílem se stalo dobytí Bagdádu a svržení sunnitské dynastie °Abbásovců.

(Příspěvek je část jedné z kapitol připravované knihy „Dějiny Sýrie“)

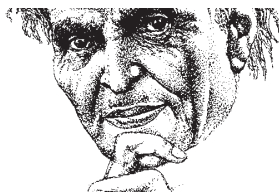
*Prof. PhDr. Eduard Gombár, CSc.
místopředseda, Společnost česko-arabská*

Imám Alí a jeho hrobka Nadžafu.

KULTURA

Básník Muhammad Mahdí al-Džawáhirí (26. 7. 1899 – 27. 7. 1997)

Ve čtvrtek 23. listopadu 2017 od 18 hod. se v prostorách budovy Nadace pro rozvoj architektury a stavitelství na Václavském náměstí 31 v Praze 1 uskutečnil kulturní večer. Akci uspořádalo velvyslanectví Irácké republiky v ČR ve spolupráci s Centrem al-Džawáhirí, Iráckým fórem a Společností česko-arabskou u příležitosti 20. výročí úmrtí iráckého básníka al-Džawáhirího. Úvodní projevy pronesli J. E. velvyslanec Irácké republiky dr. Walid Shiltagh a ředitel Centra al-Džawáhirí v Praze Rawá al-Jassani. Za Společnost česko-arabskou vstoupil 1. místopředseda Mgr. Miroslav Houska.

Po promítnutí krátkého filmu o básníkovi zazněly v českém jazyce ukázky z jeho tvorby. Al-Džawahiri věnoval své básně jak své vlasti Iráku, tak i arabským městům Bejrútu, Abú Dhabí, nebo arabským zemím Egyptu, Alžírsku, Sýrii, Jemenu, Tunisku a Maroku. Řadu básní věnoval dalším zemím Polsku, Řecku, Bulharsku nebo městům Paříži, Volgogradu či Varně. Zvláštní místo v jeho tvorbě však zaujímá Praha, kde prožil téměř třicet let svého života v exilu (1961 – 1991), a kterou si hluboce zamiloval.

Závěr večera patřil ocenění významných českých arabistů. Mezi nimi bylo i mnoho členů Společnosti česko-arabské, Prof. Eduard Gombár, Prof. Luboš Kropáček, Mgr. Miroslav Houska nebo PhDr. Zdena Samarraí. Z dalších osobností byli ocenění Doc. Miloš Mendel, Doc. Petr Zemánek, PhDr. Jiří Fleissig aj. Za všechny oceněné krásně promluvil prof. Kropáček.

V samotném závěru setkání vystoupil kuvajtský velvyslanec J. E. Ayman Aladsani a poděkoval dr. Walidu Shiltaghovi za jeho práci u příležitosti ukončení jeho diplomatické mise v České republice.

*Rawa Al Jassani
Centrum al-Džawáhirí*

KULTURA

Vaše Excellence, dámy a pánové,

Dovolte mi, abych Vás pozdravil jménem SČA, spoluorganizátora dnešního večera, a vzpomněl na několik okamžiků, které nás Muhammadem Mahdíem al-Džawáhirim spojují.

- *Jednak ten, že jsem měl v 80. letech to štěstí se setkat s al-Džawáhirim, v době kdy jsem po ukončení studií na FF UK působil v arabské redakci Zahraničního vysílání Československého rozhlasu.*
- *Rád bych vzpomenu kolegu a zesnulého člena našeho spolku a spoluzakladatele al-Džawáhirího centra – ing. Jaromíra Hajského, a především jeho překlady, kterými dnes k nám al-Džawahiri promlouvá česky.*
- *A rovněž zde musím vzpomenout zesnulou kolegyni Mgr. Naďu Obadalovou, spoluautorku Arabsko-českého slovníku a iniciátorku výstavy ARABSKÉ KNIHY A RUKOPISY VE SBÍRKÁCH NÁRODNÍ KNIHOVNY ČR, kterou jsme v roce 2005 uskutečnili, a kde mělo al-Džawáhirího dílo své důležité místo.*

Do pamětní knihy výstavy tehdy napsal doyen arabského diplomatického sboru v ČR J. E. Moncef Alarbi, velvyslanec Tuniska – Děkuji Společnosti česko-arabské a Národní knihovně za úsilí věnované poznání arabské literatury. Literatura je významným příspěvkem k dialogu kultur a civilizací, k dialogu, ve prospěch českého národa a národů arabských zemí, k dialogu, o který všichni společně usilujeme.

Děkuji

سعادة السفراء، السيدات والسادة،

اسمحوا لي بأن أحييكم باسم الجمعية التشيكية - العربية، المشاركة في تنظيم هذه الامسية الثقافية، وأن أتذكر لبعث لحظات، التي تربطنا مع محمد مهدي الجواهري.

- أنه من حسن الحظ التقيت في ثمانينات مع الجواهري ، في الوقت الذي كنت اعمل بعد التخرج من الجامعة، في القسم العربي للراديو براغ.
- وعلاوة على ذلك، بودي أن أتذكر زميلنا المتوفى، وعضو جمعيتنا، والمؤسس المشارك لمركز الجواهري المهندس Jaromír Hajský وخاصة ترجمته، التي ومن خلالها يتحدث الجواهري الينا اليوم باللغة التشيكية.
- كما من المهم أن أتذكر زميلتنا المتوفاة، حاملة الماجستير Nadja Obadalová، المشاركة في تأليف القاموس العربي- التشيكي وكانت المبادئ في تنظيم - معرض تحت عنوان "الكتب والمخطوطات العربية في مجموعات المكتبة الوطنية التشيكية" الذي نظمناه في عام 2005... وحيث كانت لاعمال الجواهري مكانها الخاص والمهم...

واتذكر ختاماً ما كتبه في "الكتاب التذكاري" للمعرض عميد السلك الدبلوماسي العربي في الجمهورية التشيكية وسفير تونس ببراغ السيد المنصف العربي Monsif Larbi : شكراً للجمعية التشيكية-العربية، والمكتبة الوطنية التشيكية، لجهود مكرسة لنشر معرفة الأدب العربي. يمثل الأدب إسهماً فعالاً في الحوار بين الثقافات والحضارات، الحوار لصالح الشعب التشيكي وشعوب الدول العربية، الحوار الذي نسعى جاهدين من أجله معاً.

وشكراً لكم

KULTURA

KULTURA

سعادة السيد، الأستاذ، ادوارد غومبار المحترم
Vážený pane, prof. Ph.D. Eduard Gombár

Je mi ctí vyjádřit Vám jménem velvyslanectví Irácké republiky v České republice uznání a respekt jako renomovanému arabistovi, který nešetří úsilí o zpřístupnění arabského světa českému čtenáři a veřejnosti.

Předávání objektivních informací, nehledě na jejich význam, je účinnou cestou kulturní komunikace mezi národy. A právě Váš významný příspěvek na tomto poli si zaslouží nejvyšší pozornost a uznání. Dovoleté mi proto ještě jednou vyjádřit své uznání a popřát Vám mnoho dalších úspěchů v akademickém, profesním a osobním životě.

Věřím, že přijmete tato slova, kterými Vám velvyslanectví Irácké republiky v Praze a já osobně chceme vyjádřit svou úctu, u příležitosti 20. výročí úmrtí Muhammada Mahdího al-Džawáhíriho, největšího básníka Iráku a Arabů, který v letech 1961-1991 prožil téměř tři desetiletí v Praze, ve „věčném ráji“, jak se rád o české metropoli vyjadřoval a psal.

Velvyslanec
Dr. Walid Shiltagh

سفارة جمهورية العراق لدى تشيكيا
Irácké velvyslanectví v ČR
November 2017 تشرين الثاني / نوفمبر

د. وليد حميد شلتاغ

يشرفني باسم سفارة جمهورية العراق لدى الجمهورية التشيكية، ان اتقدم لكم بكل التقدير والاحترام الذي يليق بكم، وانتم تستمرون في جهودكم، من خلال المساهمة بتقديم العالم العربي، الى القارئ التشيكي.. ان نقل المعلومة الموضوعية بحد ذاتها، ومهما كانت، هو طريق للتواصل الحضاري بين الشعوب، وذلك ما نجته فيكم، معربين، بل ومجددين، التقدير والاحترام، ومتمنين لكم المزيد من النجاحات الشخصية، والاكاديمية، والمهنية..

راجيا - بكل احترام - قبول مبارتي، والسفارة العراقية بهذه السطور التكريمية، بمناسبة احياء الذكرى السنوية العشرين لرحيل شاعر العراق والعرب الاكبر: محمد مهدي الجواهري، والذي عاش - كما نعرفون - ثلاثة عقود (1961-1991) متصلة، ومتقطعة في براغ "جنة الخلد" وفق تعبيره...

Velvyslanec Irácké republiky v ČR

Dr. Walid SHILTAGH

si Vás dovoluje pozvat na
vzpomínkový kulturní večer
při příležitosti

20. výročí úmrtí velkého iráckého
arabského básníka a vlastence

M. M. AL-Jawahiri

Datum konání:

čtvrtek 23/11/2017 v 18 hod.

Místo konání:

Dům ABF, Václavské náměstí 31, Praha1

Pořadatelé:

ALJAWAHIRI Centrum

Irácké Forum

Společnost česko-arabská

KULTURA

Irák, jak si ho pamatujeme (aneb výstava Před očima: Příběhy Iráku)

V souvislosti se současnou situací na Blízkém východě se v centru současného umění DOX uskutečnila 4. prosince 2017 diskuse nazvaná Irák, jak si ho pamatujeme. Záměrem akce bylo přispět k rozšíření povědomí o Iráku prostřednictvím vzpomínek pamětníků. Motem tohoto večera bylo vyjádření slavných cestovatelů Jiřího Hanzelky a Miroslava Zikmunda, kteří prohlásili „V málokteré zemi jsme se cítili tak dobře a tak bezpečně jako v Iráku”.

Jejich zážitky a fotky z cesty v roce 1960 se rozcházejí s tím, jak si Irák představuje česká veřejnost dnes. V současném světě nás média denně zahlcují válečnými obrazy a přispívají k tomu, že si lidé vytvářejí mylnou představu o místech, která sami nenavštívili. Diskusní večer se uskutečnil v rámci doprovodných akcí výstavy fotografií Před očima: Příběhy Iráku (8. září 2017 až 8. ledna 2018), která představila tuto zemi očima mladých iráckých dokumentárních fotografů, kteří se právě svou tvorbou vymezují vůči stereotypnímu obrazu Iráku, který nám obvykle média zprostředkovávají.

KULTURA

A protože dobové obrazy z každodenního života a osobní prožitky pamětníků mohou o minulosti, ale i o současnosti, říci mnohdy více než historická studie, bylo pozváno několik pamětníků, kteří žili v Iráku mezi roky 1960 a 1980. Pozván byl i pan Miroslav Zikmund, diskusního večera se zúčastnit nemohl, ale všechny srdečně pozdravil dopisem a fotografiemi. A tak účastníky večera doprovodili nejen do minulosti Iráku a po stopách slavné výpravy Hanzelky a Zikmunda tři hosté, tři různé životy, zkušenost a pohledy. Elektrotechnik, který přednášel na univerzitě v Mosulu, lékař, který z Iráku odešel do ciziny, a vystudoval v Česku, a arabista, který nejprve navštívil Irák v letech 1962–64 jako chlapec s rodiči a který se od roku 2007 podílí na realizaci restaurátorských projektů na záchranu iráckého kulturního dědictví. Věřím, že účastníci besedy odcházeli s novým pohledem na Irák, jeho kulturu a život, s pohledem, který je vzdálený tomu, co je jim denně předkládáno médií.

Diskutujícími byli:

Doc. Ing. Julius Foit, CSc. (Fakulta elektrotechnická ČVUT)

Mgr. Miroslav Houska (1. místopředseda Česko-arabské společnosti, vedoucí zahraničních projektů pro Blízký východ a severní Afriku v GEMA ART GROUP a. s.)

MUDr. Jakub Nabi (lékař národního týmu ženského fotbalu)

Večer moderovala: **Daniela Retková**

Mgr. Miroslav Houska

Projekt Alqóš (arabsky: **القوش**, syrsky: **ܩܘܨܐ**, hebrejsky: **אלקוש**)

Alqóš je malé křesťanské město v provincii Ninive v severním Iráku, asi 31 km severně od nedávno osvobozeného Mosulu. Ve městě se dodnes běžně hovoří a píše východní variantou syrštiny, která patří do severozápadní větve semitských jazyků. Jedná se o dialekt střední aramejštiny, která byla hlavním jazykem oblasti Blízkého východu a hrála velkou roli při šíření Východního křesťanství až do příchodu Arabů v 7. století. O původu jména tohoto města je řada teorií, ale nejbližší pravdě bude verze odvozující jméno z asyrštiny (il – božstvo, qóš – luk, síla, moc), tedy Mocné božstvo.

KULTURA

Alqoš byl od svého založení významným místem uctívání sumersko-akkadského boha měsíce Nanna, později zvaného Sín. V období Novoasyrské říše a deportaci židů do Asýrie v 8. století př. n. l. se stal významným místem judaismu. Podle tradice se právě v Alqóši narodil starozákonní prorok Nahum, prorok Těšitel (jak je jeho jméno interpretováno), a který je zde i pochován. Prorok Nahum zvěstoval pád Ninive, ale základní zvěsti jeho knihy není jen radost ze zničení utlačovatele, nýbrž volání k nové naději a víře v Hospodina, který má v rukou přítomnost i budoucnost svého lidu.

V naději spočívá hlavní útěcha a zvěst proroka Těšitele, a v tom spočívá i myšlenka projektu na záchranu svatyně s mohylou proroka, který je symbolem spojení a jednoty všech monoteistických náboženství Iráku – judaismu, křesťanství a islámu. Je do jisté míry ctí, že díky dlouholetému působení společnosti GEMA ART GROUP a.s. se mohou Češi podílet na tomto projektu. Základní práce a průzkum již byly zahájeny a na zpracování dat a přípravě projektu se aktuálně pracuje. Projekt má širokou podporu obyvatel města a místních orgánů. Nicméně poválečná rekonstrukce země musí být zaměřena především na zajištění základních potřeb obyvatel, avšak je povzbuzující, že si význam kulturního dědictví přesahující hranice země a vědomí společných kořenů začíná uvědomovat i nastupující generace.

Mgr. Miroslav Houska

Z návštěvy studentů z University of Duhok, obor cestovní ruch ve svatyni během probíhajících prací v lednu 2018.

INFORMACE

FESTIVAL ARABSKÉ KULTURY

FESTIVAL ARABSKÉ KULTURY se letos v Plzni uskuteční již podáváté, a to ve dnech 4. - 8. dubna 2018. Jeho dílejší akce budou organizátoři pořádat rovněž v Praze a nově také v Olomouci. Podtitulem letošního ročníku je Město, a tak i program směřuje na město jako fenomén současnosti, veřejný prostor, územní plánování a architekturu. Program nabídne mnoho zajímavých akcí s hosty, kteří mají co sdělit. Představí například architekturu a urbanistické projekty států Zálivu, bude se debatovat o umění, roli a pohybu ženy ve veřejném prostoru, anebo o městském životním stylu na Blízkém východě. Na své si přijdou i filmoví nadšenci, čtenáři arabské literatury a cestovatelé, kteří rádi brouzdají orientálními tržišti, popíjejí arabskou kávu a vychutnávají si atmosféru Blízkého východu při vůni jasmínu a rozličného koření.

Navíc pro tento rok si organizátoři připravili také naprostou novinku Velkého sobotního programu. Jedná se o ORIENTAL STREET FOOD MARKET jako historicky první akci tohoto druhu, díky které návštěvníci budou moci ochutnat pokrmy z Blízkého a Dálného východu přímo v Plzni, v industriálních prostorách DEPO2015 v sobotu 7. dubna.

Festival arabské kultury patří již mezi tradiční kulturně-vzdělávací akce v Plzni. Z původně komorního projektu studentů, doplnit klasické přednáškové pásmo o kulturní zážitky, vznikl multizánrový festival, který má své místo každoročně v Plzni už od roku 2010. Cílem organizátorů, kteří jsou ve většině studenty a absolventy Katedry blízkovýchodních studií Filozofické fakulty Západočeské univerzity v Plzni, je představit arabskou kulturu jinak, než jak ji můžeme poznávat běžně, například prostřednictvím médií. Festival je určen široké veřejnosti a v současnosti je pořádán pod záštitou Arabfest, z.s.

Organizátoři se snaží poukazovat na rozmanitost a pestrost arabské kultury, kromě přednášek a besed, které mají za úkol vzdělávat, chtějí návštěvníky i bavit, a to skrze koncerty, divadla a workshopy. V programu nechybí výstavy, velmi oblíbené ochutnávky arabské kuchyně a filmová promítání. Arabfest, jak se festivalu zkráceně říká, získal oblibu nejen v Plzni a Plzeňském kraji, ale i napříč republikou a návštěvníci často přijíždí i z ciziny. Festival se může chlubit také oficiální podporou Západočeské univerzity a města Plzně.

INFORMACE

Každý rok přichází pořadatelé s jiným tématem a jiným podtitulem. Začalo to Stezkou datlí a olivovníků, následovaly festivalové dny v Tónech loutny a re-babu, návštěvníci sledovali i Stopy (v) šafránu, řídili se heslem Můj dům, Tvůj dům, a hledali význam poetického Podej mi flétnu a zpívej. Další rok se stala hlavním tématem ŽENA a poté se festival zaměřil na setkávání SPOLU, až na konec byl vloni převážně #online.

Více informací naleznete na www.arabfest.cz a Facebooku.

Tým Arabfestu se těší na shledání!

Michaela Vaňková
Vedoucí PR oddělení | Press Office Manager
Festival arabské kultury | Festival of Arab Culture
z.s. ARABFEST | NGO ARABFEST

Arabfest,
autorka: Kristýna Nová

INFORMACE

ARABFEST 2018

FESTIVAL TOPIC: CITY, **public space, urban planning, architecture**

4 – 8 April, Pilsen

Accompanying program till 30 April

12 festival places

day	topic	kind of the event
4 April	introduction to the topic	opening of the festival, exhibition, debate, “urban walk”
5 April	woman in public space, demography	conference, discussion
6 April	demography, urban planning	lectures, tasting, movie screening + discussion
7 April	architecture, “city life style”	<i>The Grand Saturday Program</i> , street food market, workshops (Arabic language, calligraphy), performances, music, movie,
theatre for children etc.		
8 April	art in the public space	workshop – exhibition, debate

at least 2 exhibition projects

at least 2 competitions for festival fans: Instagram: #mycity, The Online Poetry Slam: my city

Prague: 4– 9 April (4 April lecture of Dr. Shahi in the Institute of International Relations in Prague, 5 April lecture of Dr. Mahgoub in Centre of Architecture at Centre of Architecture (CAMP) – 7pm), Mon 9 April music concert at the Czech Museum of Music

Olomouc: 5 – 10 April (breakfast, lecture of Dr. Shahi at the Palackého University, lecture of Marek Čejka, movie screening of Last Men in Aleppo)

INFORMACE

day				
We 4 Apr	festival partners + VIP guests reception , opening of the exhibition 6PM Moving Station - Gallery	“intro debate” Milota Sidorová & Yasser Mahgoub; hosted by architect Petr Klima 7:00PM Moving Station – Main Hall	Guided tour (exhibition) for public by artist Jaroslava Bičovská 8:30PM Moving Station - Gallery	“Urban game” getting know the local architecture + Middle East cuisine, in cooperation with the local Arab community 9PM various places, meeting point: Moving Station
Thu 5 Apr	International Conference on Women in Public Space Milota Sidorová, Lucy Talgieh and others 10:00 – 15:00 University of West Bohemia in Pilsen			
Fri 6 Apr	Dr. Yasser Mahgoub Instant History: The Making of Arab Gulf Cities 3:00PM University of West Bohemia in Pilsen	Dr. Afsin Shahi reconstruction of post-ISIS cities in Syria 5PM University of West Bohemia in Pilsen	Tasting of Middle Eastern Wines 6PM Alliance francaise	Last men in Aleppo movie screening, discussion with Afsin Shahi 8:30PM Mestanska beseda – the Jonas Theatre
Sa 7 Apr	The Grand Saturday Program Oriental Street Food Market, Oriental market, workshops (e.g. Arab calligraphy and language), debates, movie screenings (e.g. Pirates of Sale), program for children and families, theatre and new circus performances, music 11AM – 01:00AM DEPO2015 Creative Zone			
Su 8 Apr	workshop (graffiti) + exhibition opening (ideally 2 Arab and 2 Czech artists) TBA time & place TBA		Art in public space debate TBA time & place TBA	

4 – 8 April Arab breakfast, regularly at DEPO2015 Creative Zone

INFORMACE

Blahopřání Miroslavu Zikmundovi

V únoru Miroslav Zikmund (*14. 2. 1919) znovu dokázal, jak relativní je pojem času, pokud má člověk dostatek píle, vitality a dobré vůle. Když jsme mu před deseti lety přáli k jeho osmdesátinám, konstatovali jsme, že je lepší uvést jej jako mladíka plného plánu, než dlouze hovořit o cestovateli mnoha odborností. Velice rádi touto cestou přejeme Miroslavu Zikmundovi k únorovému jubileu pevné zdraví a mnoho dalších realizovaných projektů. Děkujeme, že spolu s Jiřím Hanzelkou přivedli svým příkladem mnoho mladých lidí k zájmu o daleké země, že v nich vyvolali touhu poznávat, jak jsou nám lidé i v těch nejvzdálenějších zemích skutečně blízcí. Ukázali nám, jak relativní je zeměpisná vzdálenost lidí dobré vůle.

*Mgr. Miroslav Houska
1. místopředseda Společnosti
česko-arabské*

Snímek z vernisáže výstavy (8. 4. 2011) „Hanzelka & Zikmund, Fotografie z Iráku 1960“ konané v Senátu u příležitosti návštěvy předsedy Sněmovny reprezentantů Irácké republiky J.E. pan Osama Abdul Aziz Mohammad Al-Nujayfyho v České republice.

INFORMACE

Marie Hrušková – člověk se širokým srdcem **Připomenutí výročí úmrtí 1. místopředsdkyně Společnosti česko-arabské** **(2. 9. 1919 – 8. 3. 2013)**

Dne 8. března 2018 uplyne již 5 let od náhlého odchodu 1. místopředsdkyně Ing. Marie Hruškové, mimořádné osobnosti, díky níž v 90. letech minulého století navázala Společnost československo-arabská a od roku 1993 Společnost česko-arabská na předcházející činnost arabského výboru, který působil od 70. let v rámci Československé společnosti pro zahraniční styky při Ministerstvu zahraničních věcí ČSSR. Společnost česko-arabská vděčí Ing. Marii Hruškové za 20 let velmi aktivního úsilí ve prospěch česko-arabských kulturních styků, které bylo mnohokrát oceněno významnými osobnostmi.

Většina z členů Společnosti česko-arabské si pamatuje osmdesátých narozenin 1. místopředsdkyně v září 1999. Sponzorsky tehdy přispěla jordánská společnost JORCO, která poskytla pro tuto událost prostory své restaurace v Praze 4, Budějovická. Mezi gratulanty byl doyen diplomatického sboru J.E. arcibiskup Giovanni Coppa, který zároveň zaslal blahopřejný dopis, velvyslanec Egypta J.E. Mohamed Eldiwany, zástupci dalších arabských a afrických zastupitelských úřadů, náměstek ministra zahraničních věcí Dr. Hynek Kmoníček, ředitel arabského odboru Mgr. Jaroslav Olša, poslanec Parlamentu CR Dr. Miloslav Ransdorf, ředitelka Náprstkova muzea Dr. Jana Součková aj. Ministr zahraničí Jan Kavan zaslal Ing. Hruškové blahopřejný dopis a člen společnosti Ing. Džáfar Hajdar složil pro M. Hruškovou arabskou báseň, kterou do češtiny přeložil Ing. Jaromír Hajský. Blahopřejné dopisy G. Coppy, J. Kavana i báseň J. Hajdara a její překlad byly otištěny v Bulletinu 4/1999.

Ing. Marie Hrušková se narodila v Krumvíři na jižní Moravě v rodině středních sedláků. Vystudovala dvouletou odbornou školu pro ženská povolání v Hodoníně a třetí ročník tzv. pracovní šití prádla ve Vesně v Brně. V roce 1940 dostala místo učitelky na Městské odborné škole pro ženská povolání v Kladně, kde se seznámila se svým manželem Bedřichem Hruškou (1910–1967), který učil češtinu a němčinu na učitelském ústavu a později na průmyslové škole. V roce 1945 se vzali a po svatbě přešli z Kladna do Ústí nad Labem, aby pomáhali budovat pohraničí. V roce 1948 byla Marie Hrušková

INFORMACE

zvolena poslankyní do Národního shromáždění. V roce 1952 působila na Ministerstvu zemědělství jako vedoucí kontroly. V té době začala studovat dálkově a pak externě zemědělskou ekonomiku na Vysoké škole zemědělské v Praze. V roce 1954 byl manžel jmenován velvyslancem v K anadě. Výsledkem pobytu byly její knihy: první v Zemědělském nakladatelství (původně diplomová práce) Zemědělství v Kanadě a druhá v nakladatelství Svoboda v edici Zeměmi světa knížka Kanada. V roce 1964 byl manžel jmenován velvyslancem v Kongu. Zemi však museli po třinácti měsících opustit. Zažili zde těžké okamžiky po zavraždění prvního předsedy vlády Lumumby a věznění jeho nástupce Gizengy. Stresy se podepsaly na manželově zdraví a pravděpodobně zde u něj vypukla rakovina plic, které pak následujícího roku podlehl. Dne 2. listopadu 1966 odcestovali manželé do Iráku, kam byl B. Hruška jmenován velvyslancem. V Iráku pobýli pouze půl roku. Recepce ke státnímu svátku, na kterou dorazilo 800 hostů, už Marie Hrušková musela uspořádat sama. V dubnu kvůli zdravotním potížím odcestoval Bedřich Hruška do Prahy za lékaři a krátce nato nemoci podlehl. M. Hrušková se vrátila na Vysokou školu ekonomickou na Katedru světové ekonomiky a vydala další knížku v edici Svoboda Kongo.

Od roku 1948 se Marie Hrušková angažovala také v ženském a mírovém hnutí. V červnu 1968 dostala nabídku místa tajemnice předsednictva Ústředního výboru Československých žen (ÚV ČSŽ). V srpnu 1968, kdy Československo obsadila vojska Varšavské smlouvy, se podepsala pod protestní prohlášení ÚV ČSŽ a následně byla nucena z vedení svazu žen odejít. Ve svých pamětech ještě velmi hezky vzpomíná na setkání se sovětskou kosmonautkou Valentinou Těreškovovou, první ženou ve vesmíru, která byla předsedkyní Výboru Sovětských žen a M. Hruškové se po celou dobu jejího pobytu v Sovětském svazu věnovala.

Jejími hlavními zájmy byly vždy mimoevropské země. Od obnovení Československého výboru solidarity s národy Asie, Afriky a Latinské Ameriky byla Marie Hrušková jeho místopředsedkyní. Od roku 1972 byla místopředsedkyní arabského a později i afrického výboru při Československé společnosti pro mezinárodní styky. Několikrát navštívila Sýrii, Libanon, Kuvajt, Irák a prošla řadou palestinských uprchlických táborů, které na ni silně zapůsobily. Akce na podporu česko-palestinských kulturních styků se staly její „srdcovou“ záležitostí. Po roce 1989 se postarala o založení Společnosti československo-arabské a Společnosti přátel Afriky. V říjnu 1990 připravila přes víkend stanovy obou společností. Předsedou arabské společnosti se poté

INFORMACE

stal PhDr. Jaroslava Šabata z Brna, ministr bez portfeje v letech 1990–92, a předsedou společnosti africké významný odborník Prof. MUDr. Vladimír Šerý, CSc. V lednu 1993 připravila transformaci arabské společnosti na Společnost česko-arabskou. Marie Hrušková téměř dvacet let působila jako neúnavná první místopředsedkyně obou společností. V lednu 2009 na post místopředsedkyně rezignovala a předala jej Mileně Zeithamlové. Poté byla zvolena čestnou předsedkyní Společnosti česko-arabské. Nadále se aktivně účastnila akcí společnosti i dalších nevládních organizací, např. Globe. Přispívala do Bulletinu Společnosti česko-arabské. V létě roku 2011 ve svých 92 letech prodala svůj byt v Praze a odstěhovala se do Brna, kde okamžitě navázala kontakty s brněnskou pobočkou a zapojila se do činnosti. Do posledních dnů života ji bylo možno spatřit při příležitostech státních svátků na arabských recepcích v Praze. Členové Společnosti česko-arabské se s ní naposled setkali na valné hromadě 14. února a na státní recepci Kuvajtu 26. února 2013, pár dní před jejím úmrtím. Pohřeb se konal 14. března 2013 v rodinném kruhu v Krumvíři. Velvyslanec Státu Palestina J. E. Dr. Mohamed Salaymeh ve své kondolenci, kterou poslal dne 13. 3. 2013 předsedovi Společnosti česko-arabské Ing. Josefu Regnerovi, napsal „*S hlubokým zármutkem jsme přijali zprávu o úmrtí paní Ing. Marie Hruškové, čestné předsedkyně a zakladatelky Společnosti česko-arabské. Vzpomínáme na ni jako na neúnavnou a skutečně do posledních dnů života aktivní bojovnici za vzájemné přátelství Čechů a Arabů.*“ Ve stejný den zaslal kondolenci velvyslanec Jemenské republiky J.E. Abdulrahman Al-Hamdi a kolektivem pracovníků velvyslanectví s následujícím vyjádřením „*Se zármutkem se dovídáme smutnou zprávu, že zemřela paní Ing. Marie Hrušková. Nechce se ani věřit, že tato neustále čínorodá a energie plná dáma již není mezi námi. Vždy na ni budeme s úctou vzpomínat. Přijměte prosím výraz naší upřímné soustrasti.*“ Ve společenské kronice Krumvířského zpravodaje vyšel článek „**Marie Hrušková – člověk se širokým srdcem**“.¹⁾

(Z knihy Islámská kultura a její reflexe v Českých zemích, Karolinum 2017, osobních poznámek Ing. Marie Hruškové v rodinné kronice a archivních dokumentů Společnosti česko-arabské)

*PhDr. Jana Gombárová, Ph.D.
Společnost česko-arabská*

¹⁾ *Krumvířský zpravodaj 1/2013, str. 26*

INFORMACE

Ing. Marie Hrušková s přáteli – nalevo Dr. Roman Raczynski, CSc., bývalý předseda Sdružení přátel Palestiny, vpravo Ing. Hassan Mandjouneh, člen širšího předsednictva SČA. V pozadí obrazy alžírské malířky Khelifi vystavené v hotelu Intercontinental v Praze ve dnech 13. – 20. 6. 2005 v rámci Arabských kulturních dnů v Praze.

CO SI PŘEČÍST

Knihy z produkce nakladatelství Dar Ibn Rushd

2016:

Malý česko-arabský slovník

Charif Bahbouh

Čeština pro Araby

Charif Bahbouh, III. vydání

Základy moderní spisovné arabštiny I. díl

Jiří Fleissig, Charif Bahbouh, V. vydání

Ani tady ani tam

Charif Bahbouh (volné verše v arabštině)

2017:

Několik slov, pár řádek

Charif Bahbouh – dvojjazyčně, v češtině i v arabštině

Bajky a pověsti Indonésie

Zorica Dubovská

Indický muslim o sobě a jiní o něm

Dagmar Marková

Moderní jordánské povídky

antologie jordánských povídek – překlad kolektiv překladatelů

2018:

Jemen

René Kopecký, Charif Bahbouh

Čtyři města – Mekka, Medina, Rijád, Džidda

Charif Bahbouh, Jiří Fleissig

CO SI PŘEČÍST

Islámská kultura a její reflexe v Českých zemích

Jana Gombárová, Karolinum 2017, brožovaná, 556 stran, ISBN 9788024633381

Anotace

Monografie pojednává o islámské kultuře v rámci euro-středomořského multi-kulturního dialogu s přihlédnutím k situaci v České republice. Po metodologickém a teoretickém rozboru koncepcí „konce dějin“ Francise Fukuyamy a „střetu civilizací“ Samuela Huntingtona se autorka věnuje například změně v přístupu Evropy k islámskému světu po skončení „tureckého nebezpečí“, muslimské komunitě v Evropě a také Barcelonskému procesu, jenž vyústil ve vznik Unie pro Středomoří v roce 2010. Analýza arabské a muslimské komunity v Čechách probíhá na základě osobních interview s jejími členy, pozornost je věnována rovněž historii Společnosti česko-arabské a vzniku a činnosti Česko-arabské obchodní komory. Vzhledem k aktuálnosti problematiky islámu v Evropě je monografie určena nejen odborné, ale i širší veřejnosti.